

Передплата

на «РУСЛАНА» вивозить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 8 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокє число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажи Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Способи Нодарі-ого.

В доторкненій нами справі агітацій Нодаріого для придбання на весну як найбільшого числа емігрантів з Галичини подаємо ще один его спосіб до публичної відомости. Ото на який небудь запит зі сторони розохоченого до еміграції мужика, має він вже готові друковані відповіді. Очевидно що тим способом може листовно агітувати дуже скоро і на широку скалю. Оден такий писаний латинськими черенками по руски подаємо отсе. Дійшов сей лист до наших рук лише в половині, друга половина відтита, тож кінця его не маємо. Але і се, що на першій листку написане є вельми інтересне. А ділати против тому захвалюваню заморских країв несумлінними агентами можна лише вказаним нами способом: найвиспий час покликати в жите товариство, яке би заняло ся справою еміграції і на підставі автентичних дослідів вияснило добрі чи лихі сторони заморської еміграції та пояснило масам народу, чого можуть надіяти ся за морем і яким способом найбезпечнійше тудя рушати ся.

Під малюнком парівця в горі та докладної своєї адреси в італійській і німецькій мові, пише відтак Нодарі ось-як:

Почтений Господине!

Перед недавним часом я дістав від Вас лист, що ви хочете виїхати за море. Я Вам зараз відписав і дав Вам всі потрібні поясненя і поученя до подорожи, но до инї не маю жадної дальшої від Вас відомости. Не знаю що то таке стало ся, чи лист мій до Вас не дійшов, чи може який покутний агент нарадив Вас їхати на иньшу дорогу. Щоби о тім довідати ся, пишу до Вас той лист. Як Ви мого першого письма не дістали, то прошу зараз до мене дати знати а я Вам напишу другий лист, щобисьте знали як маєте обійти ся. Зовсім иньша річ як Вам хто радить їхати на иньші дороги, то

роздумайте вперед добре. Як не поїдете через Удіне, то на тім з певністю Ви не заробите, но на певно будете мали втрату, бо ніхто в свьіті не перевозить людей так таньо і так добре як я **НОДАРИ з Удіне-Італія**. Всі кораблі котрими я перевозю людей суть зовсім нові та дуже міцно і добре збудовані. Комнати до спання суть просторі та добре люфтовані а освітленє є електричне. Кождий чоловік має своє окреме ліжко і чисту постіль. Їда є на моїх кораблях дуже добра і кождий може їсти звичайно кілько хоче. Діти дістають молоко. Крім сьвіданя, обїду і вечери дістає кожда особа **пів літри вина** в кожду днину, а то багато значить в дорозі на морю, бо вино покріпляє чоловіка і додає ему відваги і моци. Тільки на моїх кораблях дістають люде вино, на всїх иньших кораблях треба дорого платити за всякі трюнки.

Я перевозю людей до слїдуючих нраїв: 1) Стара Америка (Vereinigta Staaten von Nord Amerika), 2) Канада, 3) Бразилія, 4) Аргентина.

1. Стара Америка, то є місцевости: Новий Йорк, Бальтїморе, Філядельфія, Чикаго, Пенсильванія, Огіо, Мінесота, Дакота, Небраска, Гальвестон, Тексас і т. д. В старій Америці суть многі фабрики і копальні вугля і там тепер ще мають всьлякі робітники найліпший заробок. Найменьша платня є 5 зр. на днину. В декотрих провінциях як Небраска, Дакота і Тексас є ще пустоко доста доброго поля, котре може купити за таві гроші. Оден морґ коштує 5 до 10 зр. Відїзд з Удіне до Старої Америки є два рази на тиждень. Морем їде ся тільки **сім (7) дней**. Хто хоче їхати до Старої Америки мусить мати найменьше 150 зр. в кешени.

2. Канада. В Канаді дістає ся землю за дурно (113 морґів на фамілію, но дарованому коневі не годить ся заглядати в зуби) однак кождий мусить своїм коштом оплатити подорож аж на тоті кольонці, котра ему буде визначена на осїлість. Дорога до Канади не коштує так дуже багато, но хто хоче добре жити в Канаді, то мусить мати доста грошей на перші початки господарства. Про тоє хто хоче їхати до Кана-

ди пай не випускає ся з дому як не має найменьше по 200 зр. на кожду особу. Для поодиноких людей нема в Канаді майже жадного зарібку, цілі фамілії можуть там незгірше жити, но біда що трохи за зимно. Відїзд з Удіне до Канади є три рази на місяць а на морю їде ся тільки **вісім дней**.

3. Бразилія. Богато наших людей є в тім краю і то найбільше в провінциях Парана, Ріо Гранде де Суль і Санта Катеріна, де дістає ся добрий і уроджайний ґрунт за готові гроші або також ліс до карчованя, як то кажуть на виплату ратами річними. Кождий мусить собі сам заплатити подорож аж на тоту кольонію ґрунтову де він має намірене їхати і кождий мусить собі за свої гроші придбати все то то єму треба до господарства. Заробок для поодиноких людей є в Бразилії ліпший як в Канаді. Повітре в Бразилії є в загалі троха горьчійше як в Галичині, но в тих трех провінциях Парана, Ріо Гранде де Суль і Санта Катеріна є воздух о много здоровійший і ліпший як в Галичині. В тих трех провінциях є воздух майже такий самий як на полудневих Уграх. Хто їде до Бразилії на ґрунт то потребує по 120 зр. на особу а хто їде на роботу то ему вистарчить 100 зр. — Відїзд з Удіне до Бразилії є що 6. і 21. кожного місяця. Їзда морем триває 16 дней.

4. Аргентина. (Buenos Aires значить добре повітре. В провінциях Кордоба і Міссіонес зачинають процвітати і побільшають ся з кождим днем наші галицькі кольонії. Межи всіма ними найліпше стоїть кольонія Апостолєс в провінції Міссіонєс (над рікою Парана), де губернатор всіма способами старає ся принадити галицьких людей (бо є багато урожайної землі а рук мало до роботи).

На меншій карточці, залученій до того листу захвалює Нодарі по польски:

Kopalnie węgla w Ameryce.

Każdy kto znajduje się bez roboty, a ma ochotę do pracy może za naszą pomocą dostać bardzo dobre zajęcie w kopalniach węgla w Ameryce.

8

Омелько Цуциня.

Оповіданє
Олександра Катренка.
(1897 р.).
(Далі).

Спізнав ся Омелько, познаємив ся вже й де з ким з людей містових того двору. Дві куховарки, двірник аж за ручку по містовому з ним посмикують ся, здоровкаючи ся. Балакаючи-ж з ним не Омельком, але Омеляном его звивають. Була там ще і дівчина одна, з голови до ніг людина мійська, бо-ж і народила ся і виросла-ж вона у Харкові. Покоївкою вона була у якоїсь панї, але зодягнуеною вона була по всяк час, однаково що у будень, що у свято, так, у таку одежу коштовну, та гарну, пригарну, що від якої хоч павянки її не відріжнїш нічим. Дівчина та була молоденькою собі, гарненькою і чепурненькою. З нею то Омелько ось як не так познайомив ся був. Що вечора було то Омелько біля будинку того, де він пробував із своїм паном, по улиці тудя-сюди і в повороті проходною з нею ходе. Вона его Омеляном Івановичем, а він її Ганною Сидірівною звивали: от так вони дружка-дружка по шляхетному величали. Від неї Омелько почав вчити ся, налом-

лювати ся як слїд містової мови, паньскої тієї балачки. Вона его охоче почала привчати до містових всїх звичаїв, пояснювала вона ему їх, та осьвідчувала его у всьому тому, в чому вона сама була сьвідома. А знала вона, як людина містова, дуже богацько. Знала вона богацько такого, чого-б була і не слїд людині добрій, гарній, і знати зовсім.

— Чого ви, Омеляне Івановичу одно дома, та дома сиднем все сидите? — еказала вона раз Омелькові, стоячи з ним біля воріт на улиці.

— Як то сиднем?! Зовсім же ні. Адаже-ж ось і ходю і прогулююсь.

— Та хїба-ж це прогулька!? Ух ви! Сказано, хто не бачив найкращого, тому і найгірше здаєть ся добрим от так і вам. Селянщина ви!

Сказала вона, та і закопилила якомсь як жінки те уміють робити, з огидливостею свої губи, забравши що найвище гордливо своєю пригарну русяву головоньку.

— У вас тільки і сьвіта, що у вікні! Нічого ви не знаєте! Аж соромно, міні аж страшно за вас. Неадукованам з вас людина, зовсім же пуста! Нічого-ж ви не знаєте, як є! Вам, як от тут топтати ся біля одих воріт, то кращого, бачу, нічого і не треба. Нічого, сказати, знайшла прогулку! Ха-ха-ха!

— Та що-ж? А куди-ж хїба йти? — сказав на те зовсім збентежений Омелько, зовсім піднадливим голосом.

— Як куди йти?!

— Та нікуди-ж.

— От так йак! У Харкові, та нікуди!? Ха-ха-ха!, та і темнота-ж з вас! Зареготала ся вона дуже уразливим задля Омелька реготом.

— Пішли-б куди у садок який. Оце так, що нікуди.

— Та в який же садок?

— Та в який забажаєть ся. Хїба мало їх у місті? Попрохали ся б у пана свого на яку годину — дві, мене-б присоглосили, то я вас і повела б і показала-б, де справді погуляти можливим є. А там певно стріли ся-б з подругами моїми, з баришнями, то я вас і познаймила-б з ними, й ось як би весело прогайнували час. А то не дати, не взяти — ви, як схимник той: от то у схимі, чула, сидить собі, так і ви, немов спасасти ся.

— Та що хїба! Як піти, то й піти! Хїба довго, — сегодня-ж попрохаю ся у пана, та і зробить ласку, ходїмте справді. Я-б вже і давно тее, як би знав, як би ви міні ранійш було сказали, а то...

— Тільки от що... — перебила вона его, —

Zarobek dzienny od 5 do 7 guldénów (Dolarów 2-2 1/2). Przyjmujemy natychmiast 1000 robotników.

Z powodu powiększenia pracy powiększyła się potrzeba robotników, a wedle orzeczenia inżynierów praca w tych kopalniach będzie trwała przez kilkanaście lat. Jazda z Udine aż na miejsce kosztuje 153 złr. Odjazd z Udine jest każdego tygodnia we wtorek. (Jazda morzem trwa Siedem dni). Szyfkarta z Udine do Newjork kosztuje tylko **83 złr.** Na żądanie daje się za darmo bliźsze objaśnienia. *Paszportu do jazdy przez Udine nie potrzeba.*

Нарешті третя карточка подає портрет сего звісного агента, підписаний: Nodari Silvio, via Aquileja 29. Italia, Udine, а побіч сего в словацькій, малярській, польській хорватській і російській мові таку замітку:

Прибувть на желъзнодорожний вакзалъ въ **Удине**, слъдуютъ показати сію карточку и громко звать **«Нодаръ».**

Руска колонія в Pittsburg, Pa.

Подає Стефан Макар.

Хто-б побажав побачити, як виглядає пекло в мініатюрі, най поїде до Пітсбурга, коли всі фабрики в руху. Вийти там на найближчий який горб, пічо більше не побачиш крім густої хмари диму, що залягла над містом, з ушей твоїх доходить переразливий шум і верескіт машинової товкотні. Не треба і згадувати як приято віддихати подібним воздухом та як мусять виглядати сорочка і лице після парогодинного проходу.

Вночі вид Пітсбурга імпонуєчий. На полудневій его стороні, де містять ся найбільше фабрик, побачиш море полуміни, що вулканими бухкотить з фабричних коминів, а коли впилиш свій взір в ту великанську пожежу, тебе огортає якась пошана до того великанського промислу, якій могла здвигнути лиш така сильна рука як американській капіталіст.

І справді, що Пітсбург є осередком желізного промислу цілого сьвіта. Нема такого желізного предмету, котрого-б не могли виробити в желізній фабриці Пітсбурга. Суть там фабрики штаб, обручів, ланців, блях, кітлів, блях до резервоарів, рур розличного рода, шин, мостових каблуків, цвяхів; суть там ліярні коліє, корабельні машинерії, виробні незрівнаних локотивів, фабрики для перерізки желізної руди на желізний матеріал. Є там 36 фабрик, в котрих вирабляють лиш самі сталеві зваряди, а яка в них шалена продукція сьвідчить рік 1898, в котрим працювало там 34 тисячі робітників, а виплачено їм кругло 40 мільонів доларів.

Се, богатства самого Пітсбурга, але поза містом на 15 тисяч квадратних миль, розвер-

тає ще богаті поклади м'якого вугля. Суть там ще великі озера нафти, з котрих витягають річно мільони барилок, бо сама тільки пенсильванська компанія перевозить річно 600 тисяч барилок нафти.

Цікаво би знати, де то лежить те богате місто Пітсбург? Отже на північнім заході, 250 миль від Філядельфії, дві великі ріки Monongahela і Allegheny зливають ся в одно і творять ріку Огайо, що впадає до Міссісіппи. В тім місці, по обох берегах обох тих рік Monongahela і Allegheny розверглися міста: Pittsburg і Allegheny. Хоч оба ті міста мають окрему мійську адміністрацію, то таки уважають їх за одно місто, шось так як Буда і Пешт.

Пітсбург розверг ся по обох берегах ріки Monongahela і на лівім березі ріки Allegheny, а місто Allegheny по правім боці ріки Allegheny. Ті оба міста уважають за одно, бо злучені з собою 12 величезними, желізними мостами, котрі лучать їх в справах торговельних. Пітсбург сьгодня числить до 300 тисяч мешканців, що засіли просторонь 43.75 квадратних миль. Початків під завязок нинішнього фабричного міста не треба так далеко шукати. Подібні міста в Америці зростають мов гриби по дощі.

(Далі буде).

Процес Драйфуса.

Вчера — як ми вже донесли — розпочав ся в місточку Рен новий процес Драйфуса. При розправі присутні суть доповняючі судії, що після закона мають прислухувати ся цілій розправі. Двох стенографів з припоручена правительства списує дословний перебіг розправи. До салі, де відбуває ся розправа, впушено загалом 300 днешників французских і заграничних часописий.

В сали знаходиться ся відділ війська для удержання порядку. О год. 7. рано прийшов трибунал і кавав впровадити обжалованого. За кілька хвиль з'явив ся Драйфус, в мундурі капітана французского війська. Потім відчитано Драйфусові акт обжалованя з р. 1894. Сьвідків покликано 100. Між ними не явив ся ославлений Естергази. — По відчитаню акту обжалованя приступлено до переслуханя Драйфуса. По кількох формальних питаннях предложив предсідатель трибуналу »bordegeau« Драйфусові і запитав, чи він є автором того шисьма. Драйфус блідий, дрожачим голосом відповів: »Нї. Є сьм цілком невинним. Присягаю на мою жінку і діти«. Слова сі викликали велику сензацію. Ось ближні подробиці з вчерашнього переслуханя Драйфуса:

Предсідатель: Заперечаете отже цілий акт обжалованя? Драйфус: Цілком певно, пане полковник (в сали великий рух). Предс.: Предсінь знаємо всі, що ви пане були в »Bouges« тоді, як була проба з гидро-пневматичною гальмою

артилерії. Моглисте отже дати докладний опис сї чужій державі — як о тім є бесіда в »bordregeau«. Др.: Не міг я сего зробити, бо винахід той знав я дуже побіжно — ближні подробиці були мені невідомі.

Дальше задавав єму предсідатель ріжні питання шо-до поодиноких точок »bordregeau«, котрі Драйфус майже всі заперечив. Сказав також вправно, що на маневрах в Mühlhausen як єму закидали, не був, як також не був на обіді, виданим через німецких офіцирів. Потім подано Драйфусові проби его шисьма, зладжені за диктатом полковника da Paty de Clama — а вкінці кавав єму предсідатель сказати дещо з того часу, як его Paty du Clam відірвадив до вязниці.

Др.: Полковник намовляв мене, шоби я сказав, чим не видав якого важного документу чужій державі, шоби в заміну за те дістати важні інформації для Франції. Я відповів єму, що ні і просив его, шоби вставив ся за невинним.

Предс.: Хто був присутним тоді, коли вас zdeградовано?

Др.: Знає ся, що капітан Lebrun R-nault.

Предс. Чисьте говорили що з ним тоді?

Др.: Я кавав єму, що цілком невинно засудили мене.

Дальше давав Драйфус ще деякі виясненя шо-до поодиноких точок, що містить в собі згадане »bordregeau« — і на тім відрочено розправу.

Правительственный комісар Carrière поставив внесенє, шоби дальша розправа — хотяй через чотири дни — була тайною з огляду на те, що мають розсліджувати тайне шисьмо »dossier«. Трибунал по довшій нараді згодив ся на внесенє комісара.

На сїм відрочено розправу. Поліція замкнула площу перед салею. До жадних демонстрацій не прийшло.

Драйфуса в окруженю чотирох жандармів і капітана жандармерії відпроваджено назад до вязниці.

„Слову Польському“ на розум.

В остатнім числі »Слова Польского« (ч. 186) появила ся статя під заг. »Rusinom pro metogia«. Автор сї нещасної статі ось що пише: »Вічні скарги Русинів на утиск їх народности в Галичині — цікаво представляють ся в сьвітлі того, як з рускою мовою поступують урядово і неурядово в Росії. У нас мають Русини тисячі народних шкіл, мають три гімназії, кілька університетских катедр, мають з краєвих фондів »obfit« (?) запомаги для своїх наукових видавництв і літературних товариств і т. д. А в Росії? Там мова їх не лим вигнана з шкіл і публичного житя, але надто є в погорді у російскої інтелігенції — яко мова хлопека«. Дальше уносить ся автор згаданої статі над выводами »Нового Времени«, котре називає руску мову »volарій-кош«, що наша мова ненатуральна, штучна, неприємна і того рода подібні несенітничі. Ми над сим багато розводити ся не будемо — скажемо лиш тільки: дивно виглядає в устах Поляка, що він прирівнює ся до Москаля і чванить ся тим, що на підставі австрійских законів не може гнобити нас Русинів ту в Галичині так як се робить Москаль на Україні. То раз. По друге »Слово Польске« повинно вже раз знати се, що знає кождий хлопець з другої нормальної класи, що в Австрії а тим самим і в Галичині є конституція. Дальше повинен шановний автор статі знати також з елементарної історії се, що, що вільно правительству робити безкарно в деспотичній державі російській, то того абсолютно не вільно в конституційній державі австрійській, а тим самим в конституційній Галичині. Уносити ся знова над безглуздими выводами »Нового Времени« то що найменше не культурно, се признасть чейже і шановний автор статі. Ой панове ліберали з Слова Польского не дуже далеко втїклисте від панів з »Dziennika Polsko-go. То що ми маємо тут в Галичині то запамятайте собі добре, раз на все, то не є »polska wspaniałości nośé« але то нам правно належить ся. Тикати нам знова поступованєм Росії взглядом наших братів на Україні, шоби тим способом вивисшити свій нібито лібералізм і свою толеранцію то дуже неfortunно.

(Далі буде).

От що!... — сказала вона, та і замовкла. Замовкла ще будім і засоромила ся.

— А що хйба таке?

— Та ви, Омеляну Івановичу, не пригадні трохи у кавалері до таких баришень, як я.

— От так пак! Чому-ж це так?!

— Одея-ж ваша на вас, гляньте-ж самі, яка! Зовсім же не ти... не того. Підвіжок старціський якийсь, обдертий, та потертий, чоботи прості, аж дегтем від них вонає, що голова заболить, а картуз, ай-ай-яй! Аж у руки гидко було-б міні его взяти, як ви его тільки берете, калний же, калний, та засмальцований! З вами баришні стидно не то що усадочку де прохажувати ся, але і на улиці от так, як зараз стояти. От таким вас побачуть тільки баришні, по други мої, то не то що знаїмити ся з вами не схочуть, але і дивити ся на вас не стануть, повідвертають ся, гидувані муть. »Обшарпанець якийсь!« скажуть. Справедливі, наші містові кавалери, то у нас вони живуть не такими: подиви ся тільки на его, то і те любо: І сорочечка на них панська, біла, крохмалем набитая, воротничок її оберезаний якою небудь колірною стяжкою, що аж очі в себе вбірає; у рукавичках він, з пальичкою у руках, чоботи блескучі в його, та аж риплять, бриль на голові який небудь панський і все инче так. От такі наші кавалері, не то що ви! Хйба вам до нас? Вам тільки що де на Хуторі до простих босоногих

дівчат і можно залицятися. Дивити ся-ж на вас гидко! От ви, як би взяли, та і справили-б собі таке все кавалерське, але, то тоді і з вас був би кавалер, та ще й який кавалер! Такий кавалер, що й ось який! Всі баришині на вас задивлялі ся-б тоді.

— Ах, горенько мое! Грошей - бо немає. Справляти ні за віщо! Не заробив ще. — Отверто і простосердечно промовив Омелько.

Свою тією промовою та недобра дівчина невимовно спантеличила Омелька цілком, більш ніж спантеличила, — вона отруїла весь его духовий до сегочасний сьвітогляд. Звичайно він отрути тієї ту-ж мить, від разу не почув, але опісля і швидко опісля вона в єму розвятрила ся до психичної важкої хворости.

— Ну, так, як позможнієте, як заробите, то тоді і про проходку побалакаємо, а поки до чого, то до зобаченя. Залишайте ся здоровими, а я оце зараз піду, та одягну ся, шляпку надіну, та і подам ся, куди всі гарні люди ходять, а ви заробляйте, хуторяньський схимнику!

І пішла вона від його на всі заставки регочучи ся, аж розливаєть ся, геманська дівчина, та регочеть ся, аж у вухах у Омелькових догво той регіт ляцав.

(Далі буде).

НОВИНКИ.

— Всіх П. Т. предплатників просимо вирівнати залежності, аби адміністрація не була примушена здержати дальшу висилку нашої часописи.

— 3 відєньської «Січ». Товаришам, що мають гадку посвятити ся студиям університетским у Відні, уділить радо всяких інформацій товариство «Січ»; адреса: Verein «Sitschs», Wien XVII. Veronicagasse 37.

— Іспити кваліфікаційні для учителів шкіл народних розпочнуть ся перед ц. к. комісією іспитуючою в Сокалі дня 21. вересня вересня с. р. о 8. годині рано. Подана заосмотрені в приписані залучники, належить вносити через відносні ц. к. Ради шкільні окружні найпізнійше до 10. вересня с. р.

— Таємниця міста Львова — такий роман на тлі кримінальних подій, після взору подібних французьких романів, мав би тепер доволі матеріялу. Справний романописатель найшов би все потрібне до такого сенсационного роману. Має готові дефравдації на велику скалю, самоубийства, утечі за границю, змішані в сю справу високі особистості і звичайних собі людей, легкі жінчини і поважні спілки промисловців, банки і каси і т. д. і т. д. Потребував би лише за підставу до своєї роботи взяти річки Мурітота — а там найшов би вже опрацьований весь матеріял, що зворушує нерви та ятрить фантазію. Найблизша будучність, коли справа зрабованя каси ощадности, прийде перед судовий трибунал, розширить ще не в однім напрямі сей кримінальний матеріял. А вже тепер наглу і загадкову смерть Зіма убірає уява і недовірчивість львівського населеня у казочну форму. Ото говорять собі, що взагалі Зіма не помер — а втік. Тому то, кажуть, так таємничо перевезли тіло з карного закладу на клініку, тому то не допускали нікого до салі секційної, а авіть на катафалку була домовина замкнена, щоб ніхто не бачив підставленого трупа. Чи не є се вдячний предмет, аби стати найпопулярнішим повістярем хвилі, та ще і зробити добрий інтерес?

— До Львова прибув румунський історик проф. д-р Юрга для розслідження історичних документів в міській архіві, і в бібліотеці ім. Оссолинських дотикаючих історії Молдави. В міській архіві де досі потрудив ся, знайшов багато цінкавого матеріялу. Зі Львова виїде по часі до Кракова.

— Оригінальна причина самоубийства. В Тольпачанах на Угорщині позбавив себе жита один ад'юнкт судовий, доктор прав. Будучи перше на посаді в Сегедіні, він засудив був одну покоївку на сім днів арешту, давши цілу віру тій пані у котрої покоївка була на службі, а не старав ся розслідити справу основнійше. Як-раз коли дівчина скінчила кару арешту, виказала ся її невинність. Ад'юнкт так взяв собі її кривду до серця, що заняв ся дівчиною дуже красною, залюбив ся і оженив ся. По часі уродив ся їм синюк. Здавалось би, що сеся радісна пригода в родині звеселить батька — так ні! Він від того часу став ся задумчивим, роздразвеним і на кожнім кроці мулила гадка: «що то буде, як син підросте і довідає ся, що батько засудив его маму невинно на арешт? яке настане тоді відношене сина до вітця?» Не міг розв'язати собі того питання вдоволяючо для себе і наложив на себе руку...

— Цікава пригода лучила ся недавно у Львові. Тамтої пятниці припровадив золотник якусь Яворську на поліційну інспекцію з донесенєм, що хотіла в однім склепикі спродати перстень з брилянтом вартости 150 зр. за 8 зр. Яворську замкнено і в коротці Перековано ся, що єї перстень є власностию п. Айхлера купця з Берліна, що перебуваючи у Львові як раз его згубив. — Яворська знова визнала, що перстень знайшов магістрацкій писар Паньчак а у его матери она мешкала. Паньчак приніс перстень до дому і показав матери, котра сказала, що ліпші перстені можна дістати на Краковяках за кілька нових. Паньчак отже подарував перстень Яворській аби як казав не ходила з голими пальцями. Яворська носила его довший час аж раз вступила до склепу золотника в ринку і запитала его о вартість. Золотник утаксував на 50 зр., а коли Яворська виїшла з склепу, він виїпов за нею і давав єї 8 зр. Коли Яворська не хотіла на се згодити ся, золотник закликав поліціянта і віддав єї як злодійку в руки поліції.

— Станом облоги загрозив стирійський намістник соціалістам, єсли не заперестануть уличних демонстрацій.

— Російський міністер просвіти видав до кураторів наукових округів відозву, в котрій навчає їх, в який спосіб мають витворити лучність між студентами а професорами, щоби на будуче не повторили ся такі забурення як сего року. В єї відозві знаходимо ось які точки:

1) Міністер поручає як найбільшу звязь студентів з професорами на науковім поли; до єї цілі мають провадити практичні занятя, що були би в звязи з викладаними предметами.

2) Міністер поручає організацію наукових

і літературних кружків, деби відбували ся відчити — але під надзором професорів.

3) Як найліпше средство поручає наконець міністер — інтернати. Правительство має замір на утворене таких інтернатів призначити великі суми — в додатку звертає ся до суспільности, щоби прийшла в поміч правительству.

Розпорядженя єї як бачимо зміряють до того, щоби виховати молодіж так, аби поступові ідеї не мали найменшого приступу до неї.

— Російський дефравдант. Російські власти звернули ся через свого конзуля в Відні до австрійських властей о видачу арештованого в Кракові бувшого касиєра Дмитрієва, котрий украв 80.000 р. з каси в Ласку. Дмитрієва ув'язнено в слідуючий спосіб: Утікаючи лишив він в Ласку жінку і родину. Над листами родини судово-поліційні власти вели уважну контролю. По якімсь часі дістала жінка его лист з Нового Йорку, ніби то від якогось земляка. Слідча поліція знаючи добре, що Дмитрієв не мав ніяких знайомих в Америці — була певна, що то лист від єї мужа. Один з урядників підробив письмо жінки і написав під вказаною адресою лист до Америки, в котрім в імені жінки доносив, що она є дуже хора і просить мужа, щоби він тайно приїхав до Галичини, де приїде також она і будуть могли бачити ся; в листі була замітка о тим, що о его крадежи вже всі забули. Дмитрієв приїхав сейчас до Будапешту а звідси до Галичини, де на одній зі стайцій зістав арештований. Представляв ся всюди за Русина з всхідної Галичини, що ніби вертає з Канади.

— Дрібні вісти. Дочка сторожа при ул. Зиблікєвича ч. 35 в намірі самоубийства напила ся вчера карболевого квасу з розпуки за нареченим, що упав з рустованя і страшно побив ся. Однак ратункова стация виполокала жолудок. — Вчера утік з роботи злодій Йосиф Чорний, що відсиджував кару в львівській крміналі. Не довго однак тішив ся свободою, бо над вечер зловила его поліція в однім шинку. — Старого 80-літнього жиди переїхав вчера вечером неосторожний візник. Старця забрала ратункова стация а візника поліція. — В Кракові утопив ся підчас купели воєк Йосиф Полляк. Тіла ще дотепер не найдено. — З старости і нужди упала вчера на Кляпарові якась жінчина. Богато людей єї минуло навіть не подививши ся. Доперва ратункова стация забрала старовину до головного шпиталя.

Телеграми.

Відень, 8. серпня. Запевняють що в Сольногороді буде заведений малий стан облоги.

Відень, 8. серпня. Потяг, що ним їхав цісар на польованє затримав ся в Aussee, де очікував цісаря німецький канцлер кн. Гогенльоге. Повитанє було дуже сердечне.

Берлін, 8. серпня. В прийняті Гогенльоге через цісаря на колейовім двірці в Aussee видять тут новий довід жичливости і приязни цісаря. Дотепер німецький канцлер що року відвіджував цісаря, сим разом однак цісар хотів скоротити дорогу старому канцлерови. Що до того, чи з причини сего принятя зїзд гр. Голуховського з канцлером не буде відложеної, то кажуть ту, що то буде залежати від кн. Гогенльоге — і що в єїй справі нічого ще не постановлено.

Відень, 8. серпня. Міністер справ заграничних гр. Голуховський вертає нині до Відня.

Відень, 8. серпня. З чотирнацять соціалістичних зборів, які ту вчера відбули ся, два зістали розв'язані. Решта відбули ся спокійно — та не було демонстрацій.

Париж, 8. серпня. Цар сказав французському міністрови справ заграничних Deleasse вручити відзнаки ордеру Александра Невського з брилянтами.

Малий фейлетон.

3 теки самоубийця.

Психологічний образок.

(Далі.)

19. цвѣтня.

Чудовий вечер. Сонце як раз скрило ся за зелені горби; ще блищать его лучі на ліниво текучих філях Сяну; ще весь захід жевріє ясно рожевою краскою. Якось сьвяточно і розкішно кругом; чогось серце тріпає ся в груді, мов та рибка на сонці грає ся. Не сказано розкішно! Душа рве ся десь далеко, у безмір; хоче ся чогось такого, чого немає на сьвітї, — чогось ідеального, божого...

Чудовий вечер. Тишина залягла землю; лиш чути, листки з цьвітів на деревах відривають ся, та легесенько на траву злітають, мов білі метелики. Якось необмежена розкіш обнимає душу, щораз більше і більше, — здаєть ся серце розіпре груди, щоб вирвати ся на волю, конечно на волю!

Затьохкав соловейко... Мов пушка вдарила, — здрігнулась природа. Здаєть ся, кожний листок зашевельив ся, кожний кущик ворухнув ся, якийсь легіт потягнув крізь сад, а мельодия наче прибрала якийсь вид, щось такого, чого не можна ні назвати, ні описати, — щось ангельського.

Хвиля, дві, — аж нечаяно понесла ся пісня грімко, звінко, виразно. Чудова пісня! Бачить ся, се пісня Херувимів, а ні, то бодай русалок сьпів. Се дівчата сьпіввають. Чути поодинокі слова, поодинокі склади, звуки. Несесь звук за звуком, такт за тактом, — ллєсь кожний голос сьвіжий, молоденький, мов водиця гірського потока: дрожить, соромливо, лякає ся, — та ллєсь бистро, перебиває стихії воздуха, відхиляє листки дерев і пливе далі і далі, десь в безконечність, на далекі горби і там купавсь в криштальній росі, та ложить ся спати на віки, — чиста, непорочна, сьвята. Се відвічна пісня любови: «Як мене пращала, то мені казала: мій милий!...

О Боже! мене ніколи вона не пращала і ніколи не чув я від неї слова: мій милий!

Затихла пісня і гомін відбив ся раз, другий, третій, — щораз далі, далі, — слабше, слабше. Сконав.

Дивлю ся — розхиляють ся куці і з них виходить З. Ступає повагом, задумана; голову спустила; зїтхає. Нишком сьпїває:

Ой вишеньки, черешеньки,
Ягідки дрібненькі, —
Нащо ми ся покочали
Такі молоденькі?

Здаєсь ся, із самої глибини серця виривають їй звуки. Пішла далі, у куці, — лиш чути ще слова: «що з нашого закоханя нічого не буде!» Ще сумнійше, ще страшнійше залунали єї звуки. І все затихло.

Місяць з подругами, зірками, викотив ся на темно-синій виднокруг. Заляцав соловій, та так якось гідко, так крикливо, наче глузувати собі хотів з мого горя.

З важкими думами пустив ся я долі, до хати, питаючи у безліч разів: Про кого она сьпівала єю пісню?... Бояв ся докінчити. Страшно мені подумати, щоб вона иньшому кому відтворила сьвятиню свого серця.

20. цвѣтня.

За все, за все прийми подяку:
За те, що я страдав без міри,
Що я пірнув в багно безвіри,
За те, що гину мов собака...
За все спасибіг і щастя!

Не буду я тебе клясти, —
Один лиш день такий, щоб мала
Як я віки, — щоб ти страдала
В печольних муках так як я.
Коли-ж хоч раз один згадада
Про мене, раз хоч в рік, —
Тоді щаслива будь во вік!
Втішай ся, сьмій ся, так як я
Втішавсь тобою — хоч крізь сльози,
Хоч без надії, у тревозї...

21. цвѣтня.

„Mein Herz betet, meine
Kraft hat mich verlassen, und
das Licht meiner Augen ist
nicht bei mir“.

David Ps. 38.

Як той, що носить в груді рану
І знає свій страшний кінець, —
Так я, мов сьвічка, никну, кану
Й здаєсь мені, я пів-мерлець.
Нераз ввижаєсь, чую звуки...
Се смерти дзвін гуде, звенить,
Тоді втихають довгі муки
І щось мене долі манить...
І чую: вже охляля сили,
По втомі хоче ся спочити,
І хилось звільна до могили
Бажаю чим скорійш скінчить...
Та враз чудний твій зір побачу,
І чую мій нових бажань.
І нишком тужу, гірко плачу:
Готовлюсь на привіт страдань...

(Далі буде).

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середньо-європейського).

Table with 4 columns: Direction (до Львова / зі Львова), Train type (посп. / особ.), Arrival/Departure time (приходить / відходить о годині), and Destination/Route details.

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середньо-європейскій різниця ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середньо-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Advertisement for the National Mortgage Bank (Контора Виміни Банку Гіпотечного). Text includes: 'За певну і добру льокацію поручаємо', interest rates (4%, 4 1/2%, 5%), and 'КОНТОРА ВИМІНИ Банку Гіпотечного'.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕРЪ”

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Преосв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариатам всієх трех єпархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі зваряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шнід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 виносить:

Table with 3 columns: Fund name, Amount, and Total. Funds include Резервовий, Резерва премій, Фонд основний, Резерва спеціальна.

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся беззволочно. До кінця 1898 року виносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Полїси «Дністра» приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає полїси і квїти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє в обмеженою порукою, уділяє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністративні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителїв, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%. Уділ членський виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністрѣ». Інформації уділяє Дирекция листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

Інформації і посередничтво до заключеня обезпечень житєвих в найкористнійших комбінаціях.

Пожички для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. кред. «Дністеръ» на 5 1/2% і 1% додатку на кошта адм.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

Advertisement for 'ДО БРАЗИЛІЇ' (Drama with Galician emigration theme) and 'СВЕКРУХА' (Comedy in 3 acts).

Advertisement for 'СВЕКРУХА' (Comedy in 3 acts) and 'БЕАТА і ГАЛЬШКА' (Historical tragedy in 5 acts).

Advertisement for 'БЕАТА і ГАЛЬШКА' (Historical tragedy in 5 acts).

Advertisement for 'БЕАТА і ГАЛЬШКА' (Historical tragedy in 5 acts).

Advertisement for 'Конкурс на мужа' (Joke in 5 acts).

Advertisement for 'ЯБЛОЧНИКАР' (Comedy in 1 act).

Advertisement for 'Сольо-терно' (Story with lottery prizes).

На поштову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Галицький Банк кредитовий

почавши під 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ з 30-дневним виповідженем,

3 1/2% АСИГНАТИ КАСОВІ з 8-дневним виповідженем,

а всі инші находячі ся в обїгу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженем будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрст в фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Саморodne почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. послілках почт. в цїні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Инші товари по уміреных цїнах.